

Таким чином, для статистичного оцінювання наявних чи прогнозних фінансових ресурсів закладів освіти необхідно:

– привести у відповідність типи й види закладів освіти і види освітніх послуг за освітніми рівнями за усіма видами класифікаторів (статистика, бюджет, освіта);

– розширити склад статей видатків на фінансування закладів освіти, інформація за якими дозволить здійснювати реформування за обраними концепціями і векторами;

– узгодити назву, склад і зміст показників про фінансові ресурси закладів освіти за різними формами звітності для можливості їхньої співставності для статистичного оцінювання тощо.

Список використаних джерел:

1. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України Сучасний стан фінансування професійно-технічної освіти в Україні. 2019. URL: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2019/01/profesijno-tehnicna-osvita.pdf>

2. Державна служба статистики України. Національна статистична класифікація. Статистична класифікація продукції. 2011. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_skr_2016.htm

3. Осауленко О. Г. Координація національної статистичної системи в контексті інформаційної безпеки *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2017. № 4. С.7-12.

Leśniak H.,

student,

Koło Naukowe “Interkreator” Sekcja: „Ekonomia Rozwoju”;

Leszczyńska M.,

doktor,

Katedra Ekonomii i Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych,

Instytut Ekonomii i Finansów,

Uniwersytet Rzeszowski, Polska

RÓŻNICE SPOŁECZNO-EKONOMICZNE MIĘDZY POLSKĄ A PAŃSTWAMI UNII EUROPEJSKIEJ

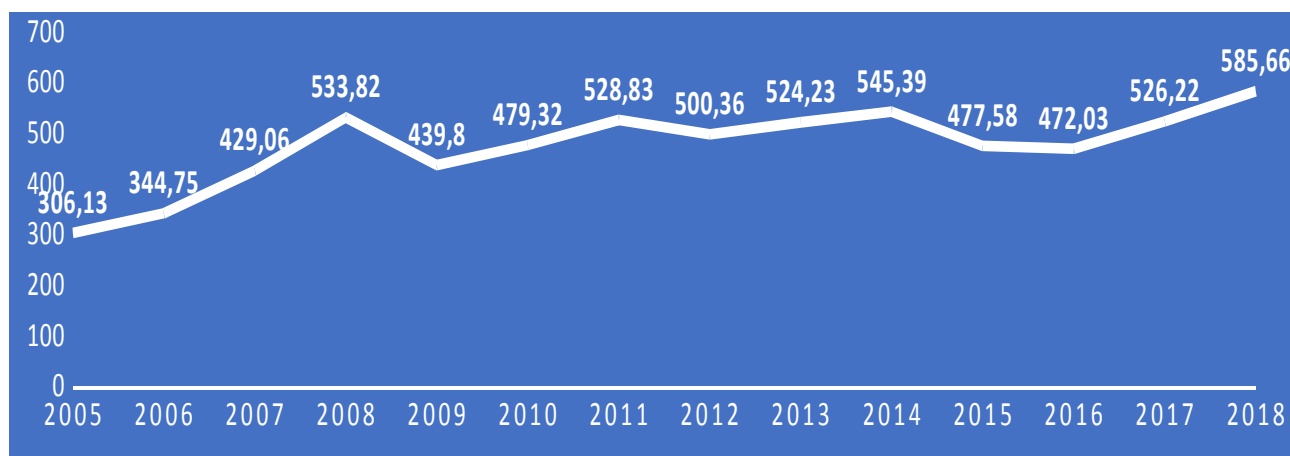
Wprowadzenie i problem badawczy

Obecny stan gospodarki spowodowany pandemią Covid-19 doskonale eksponuje głębokie różnice społeczno-ekonomiczne pomiędzy krajami Unii Europejskiej. Naiwnością jest stwierdzenie, iż taki stan rzeczy jest wynikiem wyłącznie spowolnienia gospodarki powodowanego przez ograniczenia związane z pandemią. W rzeczywistości są one katalizatorem dla zagrożenia powstania kryzysu ekonomicznego, spowodowanego przez daleko idące zaniedbania i ciągnące się latami zacieranie błędów,

które uwydatniły się w dalece zróżnicowanej sytuacji społeczno-gospodarczej słabiej rozwiniętych krajów Europy Środkowo-Wschodniej (dokonujących transformacji gospodarczej w kierunku gospodarki rynkowej dopiero od lat 90. XX wieku i od niespełna dwóch dekad będącymi pełnoprawnymi członkami Unii Europejskiej), w tym Polski. Zróżnicowania te są szczególnie widoczne w sytuacji trwającej pandemii i ogólnego spowolnienia sytuacji gospodarczej, spowodowanej kolejnymi jej falami. W celu przedstawienia tych podstawowych zróżnicowań w artykule przeanalizowano wybrane makroekonomiczne wskaźniki społeczno-ekonomiczne, które dobrze obrazują sytuację Polakina tle innych państw Europy należących do Unii Europejskiej.

Wyniki badań

Podstawową miarą, wykorzystywaną do oceny sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju jest PKB. Należy podkreślić, że jest to równocześnie jeden z najbardziej nadużywanych wskaźników w dyskusji publicznej zwłaszcza przez polityków, ale jest to i narzędzie zrozumiałe dla każdego obywatela. Faktycznie w Polsce miara ta w długim okresie kształtowała się obiecująco, o czym świadczy wzrostowa tendencja do 2018w zakresie jego poziomu PKB. Na wykresie 1 przedstawiono kształtowanie się PKB Polski na przestrzeni lat 1991-2018.

Wykres 1. PKB dla Polski w latach 2005-2018 (w miliardach USD)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [1].

Wykres 1 pokazuje, jak zmieniało się PKB Polski od 2005 do 2018 roku. Pomimo częstych spadków i wzrostów ostatecznie osiągnęło trend wzrostowy. Szczególnie widoczne wzrosty zanotowane zostały od 2016 roku. Jednak niespodziewana pandemia koronawirusa wydaje się zmieniać postrzeganie tych odnotowanych sukcesów gospodarczych na długi czas. Okazuje się bowiem, że jednak i ta miara nie była w stanie oprzeć się kryzysowi związanego z pandemią, co ilustruje tabela 1.

W pierwszym kwartale 2020 roku widoczny jest bowiem ogromny spadek PKB w ujęciu procentowym. Spadek miernika wzrostu gospodarczego dotknął wszystkie kraje Unii Europejskiej. Jednak dopiero drugi kwartał 2020 roku pokazał, jak będą kształtować się straty gospodarcze w nadchodzących latach.

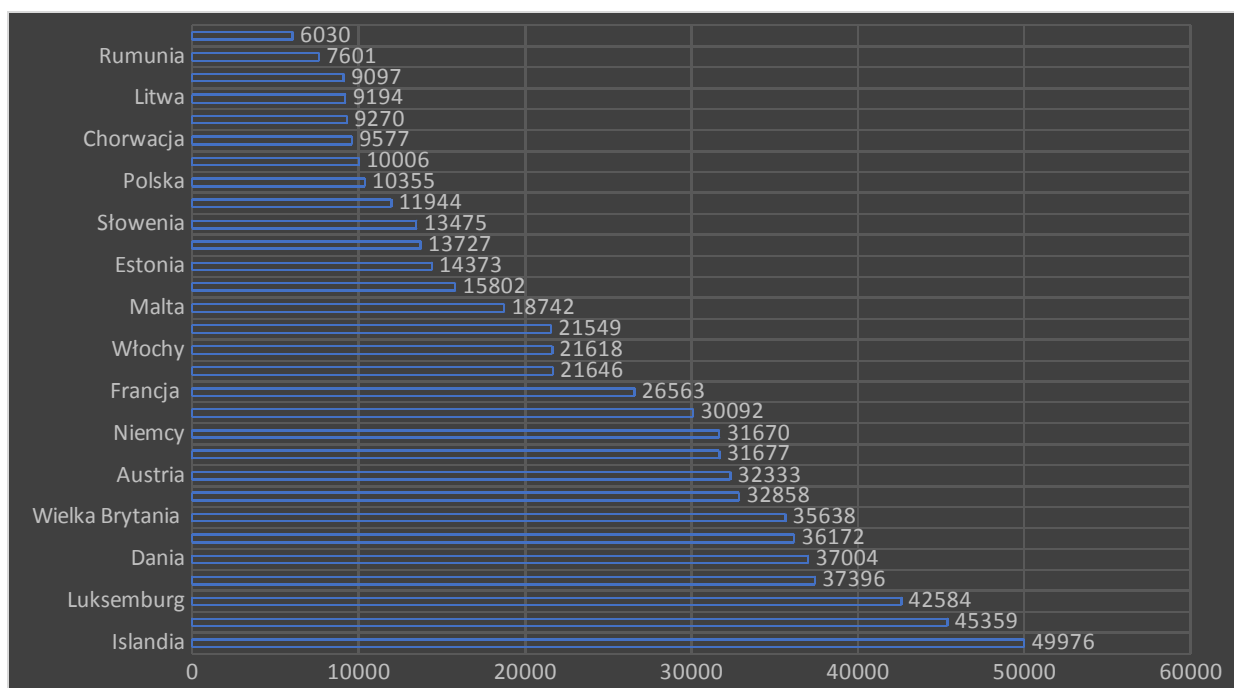
Zmiana PKB w I i II kwartale 2020 roku

Kraj	Zmiana PKB IIIk 2020 rdr (%)	zmiana PKB Ik 2020 rdr (%)	Kraj	Zmiana PKB IIIk 2020 rdr (%)	zmiana PKB Ik 2020 rdr (%)
Hiszpania	-22,1	-4,1	Słowacja	-12,1	-3,7
Wielka Brytania	-21,7	-1,7	Niemcy	-11,7	-2,3
Francja	-19	-5,7	Czechy	-10,7	-2
Włochy	-17,3	-5,5	Rumunia	-10,5	2,4
Portugalia	-16,5	-2,3	Łotwa	-9,8	-1,5
strefa euro	-15	-3,1	Dania	-8,5	1,6
Belgia	-14,5	-2,4	Szwecja	-8,2	0,4
Unia Europejska	-14,4	-2,7	Polska	-8,2	2
Węgry	-13,6	2,2	Finlandia	-4,9	-1,1
Austria	-12,8	-2,8	Litwa	-3,8	2,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie [2]

W tabeli 1 przedstawiona została zmiana PKB w drugim II kwartale 2020 roku w stosunku do roku poprzedniego. Wskazuje ona, jak błyskawicznie gospodarka zareagowała na zamknięcie. Każdy kraj Unii Europejskiej zanotował bardzo duże straty w PKB, średnia dla całej Unii wyniosła – 14,4%. Polska w rankingu wyróżniła się stosunkowo małym spadkiem, który był o 6,2% mniejszy niż średnia UE.

Ciekawe wnioski dla istnienia społeczno-ekonomicznych różnic w krajach Unii Europejskiej wynikają także z kształtowania się średniego wynagrodzenia. Warto podkreślić, że jego poziom w Polsce z roku na rok wykazywał coraz większe wartości (wykres 2).

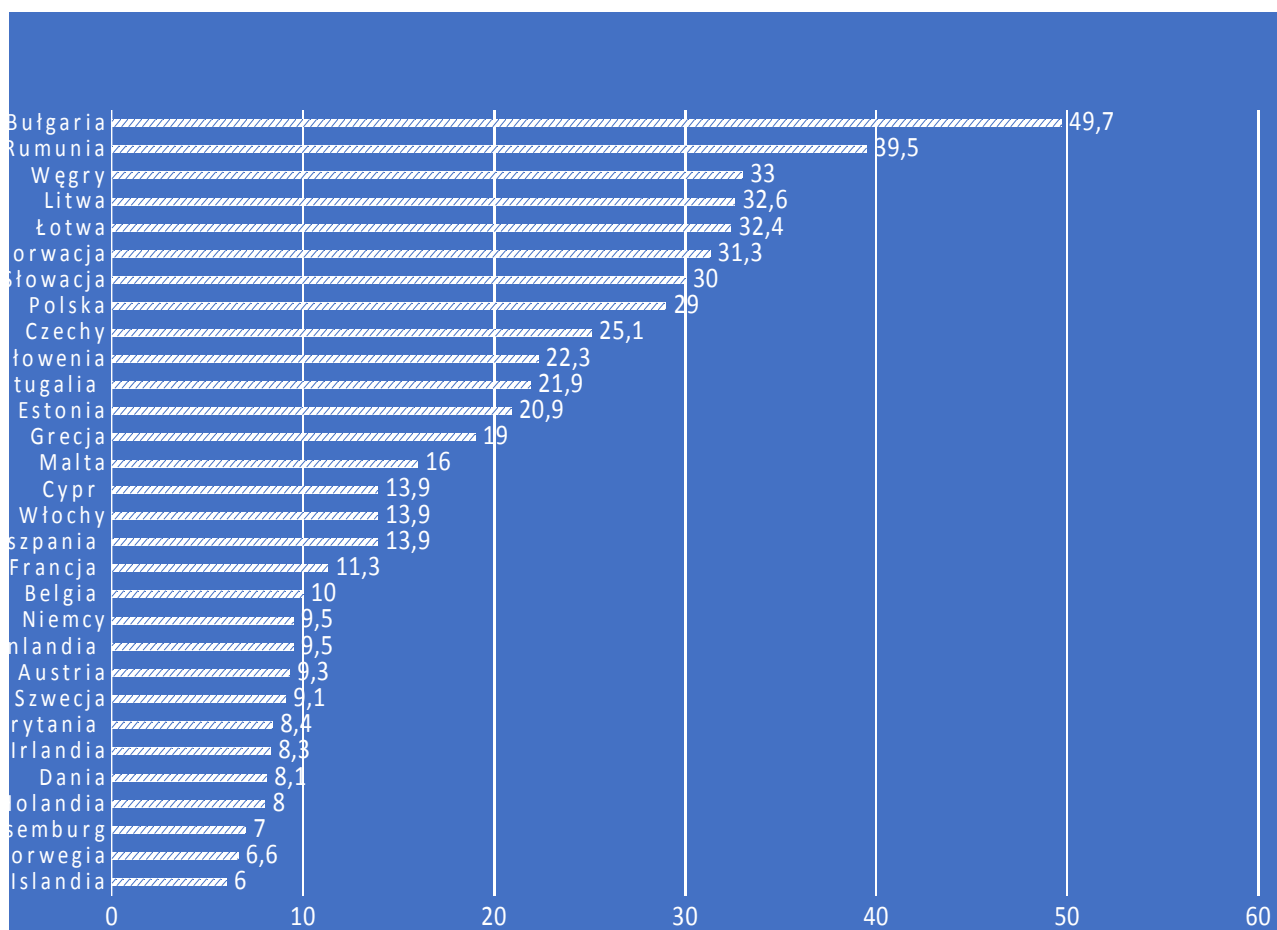
Wykres 2. Średnie wynagrodzenie netto w Europie w 2020 roku (w EUR)

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [3].

Niestety porównując wypłaty Polaków do wypłat pozostałych mieszkańców Europy okazuje się, że znajdują się oni niedaleko przed końcem rankingu.

Warto zwrócić uwagę również na to, ile pensji musi przeznaczyć przeciętny Europejczyk na zakup samochodu ze średniego segmentu ceny i jakości.

Jak wynika z danych, na kupno średniej klasy VW golfa przeciętny Polak musi poświęcić 2 lata i 5 miesięcy. Przeciętny Niemiec może zakupić takiego Golfa już po 9,5 miesiącach pracy. Oczywiście zarobki w Polsce ilościowo prezentują znaczny wzrost z roku na rok. Średnia płaca brutto w 2019 roku wyniosła około 5323 zł, co po odliczeniu podatków przekłada się na około 3800 zł netto [4]. Z kolei mediana płac całkowitych w 2020 roku wyniosła 5 100 PLN brutto miesięcznie, co oznacza, że była wyższa o 315 PLN w stosunku do roku 2019. Jednak 25% osób zarabiało nie więcej niż 3 820 PLN, a 25% najwyższymi wynagradzanych pracowników zarabiało nie mniej niż 7 600 PLN. Różnica między zarobkami mężczyzn i kobiet wynosiła 1 231 PLN [5].

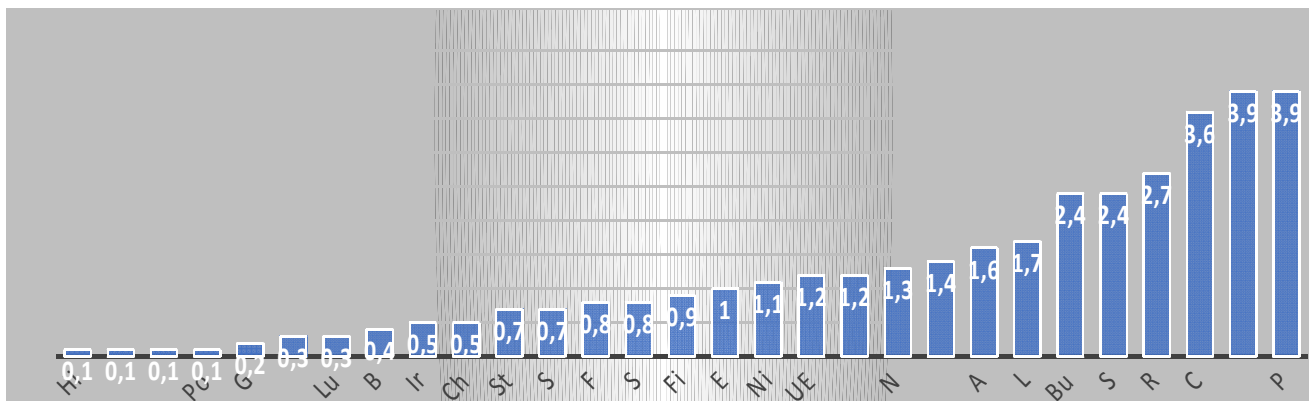

Wykres 3. Liczba wynagrodzeń netto potrzebnych na zakup VW golfa*

*kosztującego 25 000 euro

Źródło: opracowanie własne na podstawie [3]

Bardzo ważnym miernikiem kształtującym wewnętrzne zróżnicowanie cenowe jest inflacja.

Wykres 4. Inflacja w marcu 2020 roku (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie [6]

W tej kwestii Polska jest niechlubnym rekordzistą, zajmując czołową pozycję razem z Węgrami. W marcu 2020 roku zanotowano inflację na poziomie 3,9%, podczas gdy średnia dla Unii Europejskiej wyniosła 1,2%. (oznacza to, że w Polsce inflacja była średnio 3 razy wyższa).

Wnioski

W artykule przeanalizowano tylko kilka bardzo podstawowych wskaźników, obrazujących sytuację społeczno-ekonomiczną Polski na tle innych państw Unii Europejskiej. Przytoczone statystyki i dokonane na ich podstawie analizy wskazują, że różnice w rozwoju państw w obrębie Wspólnoty Europejskiej są bardzo znaczne i głębokie. Sytuacja ta dotyczy nie tylko Polski, ale także wielu innych biedniejszych państw. Przyczyn tego społeczno-ekonomicznego zróżnicowania w Polsce jest bardzo wiele: można ich szukać w trudnych uwarunkowaniach historycznych, czy sposobach zarządzania państwem. Jednak warto podkreślić, że wytyczony w Polsce we wcześniejszych latach pozytywny kierunek rozwoju społeczno-ekonomicznego został także w sposób nieoczekiwany zmodyfikowany przez spowolnienie gospodarcze spowodowane pandemią.

Bibliografia:

1. Google Public Data. URL: https://www.google.com/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&ctype=l&met_y=ny_gdp_mktp_cd&hl=pl&dl=pl#!ctype=l&strail=false&bcs=d&nselm=h&met_y=ny_gdp_mktp_cd&scale_y=lin&ind_y=false&rdim=world&idim=country:POL&ifdim=world&hl=pl&dl=pl&ind=false
2. Frączyk J. Największy spadek gospodarki w historii III RP. PKB 8,2 proc. w dół. URL: <https://businessinsider.com.pl/finanse/makroekonomia/polski-pkb-spadl-o-82-proc-najwiekszy-spadek-w-historii-iii-rp/s4f7kbp>
3. Eurostat: Polacy w ogonie zarobków w Europie. URL: <https://www.slaskibiznes.pl/wiadomosci,eurostat-polacy-w-ogonie-zarobkow-w-europie,wia5-1-3671.html>
4. Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych. URL: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/wymiary>

5. Jurczak J. Podsumowanie ogólnopolskiego badania wynagrodzeń w 2020 roku. URL: <https://wynagrodzenia.pl/artukul/podsumowanie-ogolnopolskiego-badania-wynagrodzen-w-2020-roku>

6. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>

Локайчук В.В.,
*студент освітнього рівня «магістр»,
освітньо-професійна програма «Менеджмент зовнішньоекономічної
діяльності»,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

УПРАВЛІННЯ ПОРТФЕЛЕМ ІТ ПРОЄКТІВ ЯК СПОСІБ ПРОСУВАННЯ БІЗНЕСУ

Поняття «портфель проєктів» означає сукупність або набір проєктів, програм проєктів і інших робіт, які об'єднані разом для досягнення більш ефективного управління і забезпечення виконання стратегічних цілей організації. Елементи портфеля проєктів – це складові портфеля: проєкти, програми, субпортфелі. Елементи портфеля проєктів можуть бути незалежними один від одного на відміну від проєктів, що входять в програму, а сам портфель може включати кілька підпортфелів проєктів одночасно. Управління портфелем проєктів – це централізоване управління одним або декількома портфелями, що включає в себе ідентифікацію, визначення пріоритетів, авторизацію, управління і контроль виконання проєктів, програм та інших робіт для досягнення визначених стратегічних цілей компанії [1].

Процедура управління портфелем проєктів істотно відрізняється від управління одним проєктом, так як є процедурою більш високого рівня і має інші цілі і засоби їх досягнення.

Управління бізнесом як портфелем проєктів не гарантує успіху, але може допомогти малому бізнесу в усуненні деяких поширених помилок, які викликають його неспроможність.

На даний момент розглядають три підходи в сфері управління проєктами.

Перший підхід розглядає проєкти як окремі елементи і передбачає управління ними відповідно з вимогами до їх задач. Однак дослідні проєкти повинні слідувати іншим принципам управління, ніж робочі проєкти.

Другий підхід спирається на тому, що проєкти можуть бути об'єднані в програми або в портфелі проєктів. На рівні портфеля проєктів, менеджери проєкту вирішують, які проєкти повинні бути розпочаті або закриті, і які ресурси повинні бути інвестовані в ці проєкти.

Портфель проєктів включає в себе різні паралельні проєкти, взаємозалежні один з одним. Послідовна поетапна реалізація проєктів може привести до стратегічного прориву підприємства на ринку.